

Trazodon'un Depresyonda Etkinliđi

THE EFFICACY OF TRAZODONE IN MAJOR DEPRESSION

Prof.Dr. Aysen ÖZKAN, Yard.Doç.Dr.AÜ Cengiz ARIK

Ondokuzmayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi. Psikiyatri ABD, SAMSUN

ÖZET

Bu çalışmada nispeten yeni bir antidepresan olan trazodon'un etkinliğinin araştırılması amaçlandı. Bu doğrultuda tanıları majör depresyon olan 19 hastaya 150 mg/gün trazodon, 15 vakaya 75 mg/gün imipramin verildi. 4 haftalık tedavi sonucunda trazodon grubunda %68.42, imipramin grubunda ise %80 iyileşme meydana geldi. Bu çalışma sonucunda trazodon'un majör depresyonda alternatif bir ajan olarak kullanılabileceği kanaatine varıldı.

Anahtar Kelimeler: Depresyon.Trazodon

T Klin Araştırma 1991;9:178-180

Trazodon triazolopridin derivasyonu olup, kimyasal olarak mevcut antidepresanlardan farklılık göstermektedir. Trazodon benzodiazepin, fenotiazin ve trisiklik antidepresanlarla bazı benzerlikler göstermesine karşın farmakolojik profili bu grup ilaçlardan farklıdır (1,2,3).

Yapılan çalışmalarda depresif hastalıklarda trazodon ve amiliriptilinin tedavi etkinlikleri eşdeğer bulunmuştur. Trazodonun klinik iyilik yaratan dozlarda yan etkilerinin azlığı açısından amitriptiline üstün olduğu bildirilmiştir (4,5).

Çalış Tarihi: 22.3.1990

Kabul Tarihi: 13.10.1990

Yazışma Adresi: Prof.Dr. Aysen ÖZKAN
Ondokuzmayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Psikiyatri ABD, SAMSUN

*XXIV. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi, 1988
Ankara'da sunulmuştur.

SUMMARY

The aim of this study is to evaluate the efficacy of trazodone, a fairly new antidepressant. In this respect nineteen patients with major depression were given trazodone 150 mg/day and fifteen cases with the same diagnosis were given imipramine 75 mg/day. After four weeks of treatment 68.42% of the patients in trazodone group and 80% in the imipramine group improved. As a result of this study, it has been concluded that trazodone can be used as an alternative agent in the treatment of the major depression.

Key Words: Depression. Trazodone

Turk J Resc Med Sci 1991, 9:178-180

Yapılan çalışmalarda yaşlılar tarafından iyi tolere edildiği, nadiren psikolik belirtileri presipite ettiği ve nörolojik yan etki yapmadığı rapor edilmiştir (6,7,8).

Trazodonun imipramin ile karşılaştırmalı çalışmalarının az olması ve yurdumuzda henüz trazodonun yaygın olarak denenmemiş olması nedeniyle çalışmamızda bu iki ilacı etkinlik ve yan etkiler açısından karşılaştırmayı amaçladık.

MATERYAL VE METOD

Ondokuzmayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri servisine yatırılan 34 majör depresyonlu hasta çalışma kapsamına alındı, majör depresyon tanısı, DSM-III kriterleri esas alınarak konuldu.

Trazodon grubunu 19, imipramin grubunu ise 15 hasta oluşturdu. Trazodon grubunun yaş, cin-

siyct hastalık süresi, medeni ve sosyoekonomik durum gibi özelliklerine göre arada istatistiksel fark olmayacak şekilde imipramin grubu seçilmiştir, trazodon günde 150 mg, imipramin ise 75 mg olarak üçe bölünmüş şekilde verildi. Her iki grupta da ilacın etki süresi gözönünde bulundurularak; klinik ve psikometrik olarak haftalık ve aylık değerlendirmeler yapıldı. Çalışma süresince ilaç dozlarında değişiklik yapılmadı.

Her hastaya tedavi öncesi ve haftalık değerlendirmelerde nöropsikiyatrik muayeneye ek olarak Hamilton depresyon ve Zung depresyon skalaları uygulandı. Semptomatik anksiyeteyi değerlendirmek içinde ayrıca Hamilton Anksiyete skalası uygulandı. Çalışmada istatistik yöntemi olarak ki-kare testi kullanıldı.

SONUÇLAR

Trazodon verilen hasta grubunda yaş sınırları 28-59 yıl arasında değişmekte olup, ortalama yaş 36.42 ± 2.01 yıl idi. İmipramin grubunda ise yaş sınırları 22-50 yıl arasında olup ortalama yaş 33.93 ± 1.94 yıl idi. Her iki ilaç grubunda da kadın hastalar çoğunlukta idi. Trazodon grubunda hastaların %97.74'ü, imipramin grubunda hastaların %86.66'sı kadın idi.

Trazodon ile dört haftalık tedavi sonucunda %68.42 hastada, imipramin ile ise %80 hastada depresyonda düzelleme tespit edilmiştir. Haftalara göre tedavi sonuçları Tablo 1'de özetlenmiştir.

Trazodon grubunda tedavi öncesi ve sonrası Hamilton depresyon skalasında ortalama puan düşüşü 12.47 ± 1.33 idi. İmipramin grubunda ise bu değer 16 ± 1.84 idi. İki grubun ortalama düşüş değerleri arasında istatistiksel olarak önemli bir farklılık saptanmamıştır.

Trazodon kullanan hastaların Hamilton depresyon skalasına göre depresyondaki gerileme

Tablo 1. Trazodon ve İmipramine ile Tedavi Haftalarına göre Depresyonda İyileşme

Tedavi süresi (hafta)	Trazodone		İmipramine	
	n	%	n	%
I	1	5.26	1	6.66
II	4	21.05	4	26.66
III	3	15.79	2	13.34
IV	5	26.31	5	33.34
Toplam	13	68.42	12	80.00

yüzdesi %67.03'tür. Bu gerileme Trazodon için önemli bulunmuştur ($p < 0.05$).

Zung depresyon skalasıyla elde edilen sonuçlar Hamilton Depresyon skalasını destekler mahiyettedir.

Hamilton anksiyete skalasında trazodon grubunda tedavi ile ortalama puan düşüşü 7.95 ± 2.59 idi. İmipramin grubunda ise bu değer 17 ± 2.59 idi. Her iki ilaçta anksiyete seviyesindeki bu düşüş önemli bulunmuştur ($p < 0.05$). İmipramin ve trazodon gruplarında tedavi ile meydana gelen anksiyete puanındaki düşüş gruplar arasında önemli farklılık göstermiştir ($p < 0.05$). Trazodon grubunda anksiyetede düşüş %47.28, diğer grupta ise %64.53 olarak bulunmuştur.

Trazodon ve imipramin yan etkiler açısından incelendiğinde benzer sonuçlar elde edilmiştir, trazodon kullanan hastalarda yan etkiler en çok %31.57 ile EKG değişiklikleri, %26.31 ile aşırı terleme, %21.05 ile sedasyon, %21.05 ile baş ağrısı şeklinde görüldü. İmipramin kullanan hastalarda ise yan etkiler en çok %40 ile aşırı terleme, %33.3 ile baş ağrısı, %26.66 ile EKG değişiklikleri ve konslipasyon olarak tespit edildi.

TARTIŞMA

Literatür taramasında çalışmamızda olduğu gibi trazodonun 150-400 mg'lık günlük dozajda etkin bir enlidedepresan olduğu saptanmıştır (9,10). Günlük 150 mg trazodon ile dört haftalık tedavi sonucunda 91.68,42 hastada, günlük 75 mg imipramin ile ise %80 hastada depresyonda iyileşme tespit edilmiştir. Bu yüzdeler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık saptanmamıştır. Literatürde gerek imipramin, gerekse anitriptilin ile yapılan çalışmalarda da trazodonun bu ilaçlarla eşit etkinlikle olduğu bildirilmektedir (4,5,11).

Trazodonun depresyonlu hastalarda birlikte bulunan anksiyeteyi de giderdiği ve anksiyete bozukluklarında sınırlı sayıda yapılan çalışmalarda diazepam ve klordiazopoksit ile benzer etkinlik gösterdiği bildirilmiştir (12). Bu çalışmada gerek klinik gerekse psikometrik olarak trazodonun anksiyete seviyesinde önemli düşüş yaptığı tespit edilmiştir. Sedatif etki açısından imipramine üstünlüğü saptanmamıştır, literatürde trazodonun gerek kardiyovasküler sistem, gerekse antikolinergik

yan etkiler açısından, trisiklik antidepresanlara biraz daha üstün olduğu bildirilmiştir (5,13). Çalışmamızda gerek trazodon gerekse imipramin grubunda yan etkiler benzer derecede görülmüş olup, her iki ilaçta da tedaviyi kesecek kadar ciddi bir yan etkiye rastlanmamıştır.

Çalışmamız sonucunda trazodonun major depresyonda alternatif bir ilaç olarak kullanılabileceği kanaatine varılmıştır.

KAYNAKLAR

1. Feighner JP; Trazodone, A Triazolopyridine Derivate in Primary Depressive Disorder. *J Clin Psychiatry* 1980, 41:250-5.
2. Ayd FJ, Settle BC: Trazodone: A Novel Broad-Spectrum Antidepressant. *Nod. Prob. Pharmacopsychiatry* 1982, 18:49-69.
3. Brogen RN, Heel RC, Speight TM, Avery GS: Trazodone: A review of its Pharmacological Properties and Therapeutic Use in Depression and Anxiety. *Drugs* 1981, 21:401-29.
4. Carney PA, Healy D, Leonard BE: A Double-Blind Study to Compare Trazodone with Amitriptyline In Depressed patients. *Psychopathology* 1984, 17:37-8.
5. Arkonaç O, Tuncer C, Verimli ve Ark.: Değişik Depresyon gruplarında Trazodonun etkisi. *Düşünen adam* 1988, 2:65-9.
6. Moskowitz II, Marcelline MP: Cognitive Performance in Geriatric Subjects after acute treatment with antidepressants. *Neuropsychobiology* 1986,15:38-43
7. Gershon S, Newton R: Lack of Anticholinergic Side effects with a New Antidepressant Trazodone. *J Clin. Psychiatry*, 1980,41:100-4
8. Bayer AJ, Pathy SJ, Ankier SI: Pharmacokinetic and Characteristics of Trazodone in the Elderly, *Br. J Pharma.* 1983, 16:371-6
9. Agnoli A, Piccione A, Dionosia M: Psychopharmacological effects of Trazodone. *J Pharmaco Clin* 1975,11:219-255.
10. Agnoli A, De Gregoria M, Dionosic A: Trazodone a review of clinical literature and personel experience. *Psychopathology* 1984,17:88-103.
11. Al-Yassiri MM, Ankier SI, Bridges PK: A Double Blind Comparison of the Efficacy and Safety of Trazodone and Imipramine in Endogeneous Depression. *J Aff. Disorders* 1983,5:333-40.
12. Wheatly D: Evaluation of Trazodone in Treatment of anxiety. *Curr'ITierap Res* 1976, 20:74.
13. Burgess CD, Hames TK, George CF: The electrocardiographic and Anticholinergic Effects of Trazodone and Imipramine in man. *Fur. J Clin. Pharmacol.* 1982, 23:417-21.